

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมา

เพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน คือการนำอาเซียนไปสู่การเป็นตลาดและฐานการผลิตร่วมกัน (Single market and Production Base) ผู้ประกอบการต้องพัฒนาศักยภาพของธุรกิจและอุตสาหกรรมให้ดีขึ้นจากเดิมเพื่อการรองรับการแข่งขัน รวมถึง การขาดแคลน แรงงาน ในบางสาขา และคุณภาพของแรงงานไม่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคการค้าเสรี การเตรียมความพร้อมในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการแข่งขัน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องวางแผนและพัฒนาทางด้านกำลังคนของสถาน ประกอบการ ข้อมูล ความต้องการแรงงาน หรือ การขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการ ยังมีการจัดเก็บค่อนข้างน้อย และไม่ครอบคลุมการประกอบการทุกด้าน ในขณะที่ข้อมูล ด้านแรงงาน เป็นข้อมูลที่สำคัญต่อการวางแผนกำลังคนของประเทศ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในสาขาอุตสาหกรรมต่างๆ รวมทั้งใช้ในการจัดทำโครงการพัฒนาฝีมือแรงงานระยะสั้น เพื่อตอบสนองความต้องการเร่งด่วนเฉพาะด้าน เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถขยายกำลังการผลิตได้ตามความต้องการของตลาด

สำนักงานสถิติแห่งชาติ เล็งเห็นความจำเป็นที่จะต้องจัดหาข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้ให้บริการแก่ภาครัฐและเอกชน จึงได้จัดทำการสำรวจนี้ขึ้น ซึ่งนับเป็นการสำรวจครั้งที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจจะถูกนำไปประมวลเป็นสถิติในภาพรวม นำเสนอผลในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม

1.2 วัตถุประสงค์

1) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลสถิติเกี่ยวกับความต้องการแรงงานและขาดแคลนแรงงานของสถานประกอบการธุรกิจและอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ

2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความต้องการแรงงานและการขาดแคลนแรงงานในแต่ละ ธุรกิจ และอุตสาหกรรม สาขาอาชีพที่ต้องการ ระดับและสาขาของการศึกษา ตลอดจนคุณสมบัติของแรงงาน

3) เพื่อส่งเสริมให้มีการพัฒนาแรงงาน ฝีมือ เข้าสู่ภาคธุรกิจการค้า การบริการ และการผลิต รองรับกระบวนการผลิตและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อเตรียมความพร้อมในการรักษาและพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ

4) เพื่อนำข้อมูลความต้องการแรงงาน และการขาดแคลนแรงงานไปเป็นเครื่องชี้แนวโน้ม ภาวะการณ์ จ้างงาน ลักษณะความต้องการแรงงาน ในแต่ละอุตสาหกรรมทั้งในปัจจุบันและอนาคต อันเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนและพัฒนากำลังคน ของประเทศ วางแผนการลงทุน วางแผนการศึกษา การให้บริการจัดหางาน การแนะแนวอาชีพให้แก่ นักเรียน/นักศึกษา และประชาชนทั่วไป

1.3 ขอบข่ายและคัมรวม

สถานประกอบการที่มีคนทำงานตั้งแต่ 6 คนขึ้นไปทั่วประเทศ ที่ประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ตามการจัดประเภทมาตรฐานอุตสาหกรรมประเทศไทยปี 2552 (Thailand Standard Industrial Classification : TSIC -2009) ดังนี้

- ธุรกิจทางการค้าและธุรกิจทางการบริการ
- อุตสาหกรรมการผลิต
- การขนส่งทางบก และตัวแทนธุรกิจการท่องเที่ยว (ไม่รวมการขนส่งผู้โดยสารทางบกอื่นๆ ที่ไม่มีตารางเวลา รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง รถจักรยานยนต์สามล้อ รถจักรยานสามล้อ)
- การก่อสร้าง
- โรงพยาบาล

1.4 รายการข้อมูลที่เกิดขึ้น

- 1) ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการ ได้แก่ ชื่อ/ที่ตั้งของสถานประกอบการ จำนวน คนทำงาน เป็นต้น
- 2) จำนวนแรงงานที่ต้องการและขาดแคลนของสถานประกอบการแต่ละประเภททักษะ/ฝีมือแรงงานของบุคลากรที่ต้องการ รวมถึงคุณลักษณะของแรงงานที่มีในสถานประกอบการ
- 3) ความต้องการความช่วยเหลือจากภาครัฐ ในการพัฒนาทักษะหรือฝีมือแรงงาน

1.5 ระเบียบวิธีการสำรวจ

ใช้วิธีการสำรวจจากสถานประกอบการที่ตกเป็นตัวอย่างทุกจังหวัดจำนวน 31,856 แห่ง

1.6 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

โดยส่งเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นข้าราชการและพนักงานของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ออกไปสอบถามข้อมูลจากเจ้าของ/ผู้ประกอบการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ตอบข้อมูล รวมทั้งออกไปติดตามข้อมูลให้มีความสมบูรณ์ครบถ้วนด้วย

1.7 คาบเวลาการปฏิบัติงาน

การปฏิบัติงานเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือน มีนาคม – พฤษภาคม 2556

1.8 การนำเสนอผล

นำเสนอข้อมูลในระดับภาคและทั่วประเทศ โดยจำแนกตามกิจกรรม รมทางเศรษฐกิจในระดับหมวดย่อย (2 digits) และขนาดของสถานประกอบการ (จำนวนคนทำงาน) แบ่งออกเป็น 6 กลุ่ม คือ คนทำงาน

- กลุ่มที่ 1 คนทำงาน 6 - 15 คน
- กลุ่มที่ 2 คนทำงาน 16 - 25 คน
- กลุ่มที่ 3 คนทำงาน 26 - 30 คน
- กลุ่มที่ 4 คนทำงาน 31 - 50 คน
- กลุ่มที่ 5 คนทำงาน 51 - 200 คน
- กลุ่มที่ 6 คนทำงานมากกว่า 200 คน

1.9 ประโยชน์ของข้อมูล

ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจนี้ เป็นข้อมูลที่มีประโยชน์อย่างมากต่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ดังนี้

ภาครัฐ :

- ใช้ประกอบการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาในระดับต่างๆ เพื่อให้สามารถผลิตกำลังคนได้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- ใช้ในการจัดทำโครงการ /หลักสูตรพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม
- ใช้เพื่อการวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่เกี่ยวข้องกับด้านแรงงาน

ภาคเอกชน :

- ใช้ประกอบการตัดสินใจปรับแผนการดำเนินงาน และสามารถสะท้อนปัญหา และให้ข้อเสนอแนะด้านแรงงานให้หน่วยงานภาครัฐรับไปแก้ปัญหา

ภาคประชาชน :

- ใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุน/ดำเนินกิจการ และวางแผนการศึกษา และที่สำคัญที่สุดคือ ประชาชนจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นจากผลการพัฒนากำลังคน และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่มีประสิทธิภาพ